

באירגוני הקניה האזוריים

גרגרי מספוא

שנה זו היא שנת יבולי ברכה בשעורה ובסורגום אצל המשקים ברוב אזורי הארץ. בעוד שבשנה הקודמת יבול השעורה נאמד ב־30 אלף טון והייבוא היה כ־80 אלף טון, הרי בשנה זו המצב הוא הפוך והייבוא לא יעלה על 30 אלף טון. מסתבר כי המנה המקצועית לשעורה שנקבעה לשנת התקציב היתה גדולה מדי ולא נקלטה בהרכב התערובת לבקר. התוצאה היא, כי במקום 177 אלף טון המתוכננים, יהיה השימוש בש־עורה כדי 110–120 אלף טון בלבד. השנה דווחה הסורגום את ייבוא המילוקורן מארה"ב, 80–90 אלף טונות סורגום מהיבול המקומי יכסו את התצרוכת של 65 חודשים, ומכאן שבמחצית חודש אוגוסט נפסק ייבוא הסורגום.

ייבוא התירס היה גדול וגרם קשיים בקליטתו. בגלל ריכוז המשלוחים ומחמת רטיבותו שהגיעה ל־14.8%. הנסיון ב"דגון", להפחית את הלחות, לא הצליח. אותות האזעקה מהמשקים ומכונניהם התחילו להישמע כשיותר ממחצית התירס, משתי האוניות, כבר הוכנסו למחסניהם. היה ברור, כי באין תירס אחר, יקבלו אותו המשקים, במקדם או במאוחר. היה איפוא צורך להניע את הממשלה להשתתף בהוצאות ייבוש התירס במשקים וכיסוי פחת המשקל תוך מחאה ותביעה להבטיח רטיבות גורמאלית במשלוחים הבאים של גרגרים. ואכן, הסכימה הממשלה להחזיר תמורה עבור 0.8% רטיבות בתירס מהאניות "תמרה גילדן" ו"הר כנען". וכן שלם 1 ל"י לטונות לחשבון ייבוש הגרגרים מהאניה "הר כנען".

ייבוא החלבונים מתנהל בצורה סדירה, אולם הכמויות, כפי שתוכננו, אינן מדביקות את הצריכה השוטפת. מצב זה והעדר מלאי גורמים לעצבנות מתמדת בשוק ולעליית מחיר החלבונים. לאחר חודשים רבים של מצב בלתי רצוי זה, עומדת הממשלה לייבא כמות נוספת של מזונות חלבוניים ויש תקווה כי הדבר יצא לפועל בזמן הקרוב.

הספקת הסובין לקויה מתמיד. זה שנים שהחקלאים ומשרד החקלאות נתונים לגבי מיצרן זה ב"שבי" של טחנות הקמח. מאז 1 באוגוסט 1962, עת שהונהגה הליבראליזציה לגבי הטחנות, המאפשרת טחינת חיטה בכמויות ובטיב הנקבעים על ידם בלבד, רודפים האירי

גונים אחרי הסובין המוקצב ונאלצים לעיתים לקנותו במחיר חופשי מחוסר אפשרות אחרת. פניות ותביעות מהממשלה — לייבא בהתמדה כמויות סובין להשלמת הייצור המקומי — נתקלות בסירוב, ומאידך גורמות לצמצום מלאכותי של מנת הסובין המוקצבת. עליה מלאי כותית במחיר הסובין נגרמת בעקב הסעיף בחוזה שבין משרד המסחר והתעשייה לבין בעלי הטחנות, המאפשר להם למכור את הסובין במשקל ברוטו מבלי להביא בחשבון שהשקים לאריותו מובאים ע"י המשקיים ללא תמורה. אף כשהסובין מובלים בתפוזות, אין בכך משום תיקון ו־980 ק"ג סובין הם בחזקת טונה. קיים איפוא מחסור מלאכותי מתמיד בסובין המאפשר את ניצול החקלאים על ידי טחנות הקמח. באחרונה, אחרי הפצרות רבות, הוזמנה כמות מוגבלת של סובין, אבל הגעתה מתאחרת וגם כשתגיע, לא תיפתר הבעיה ביסודה.

הכוספות

בית־הדין, בראשותו של השופט ד"ר צלטנר, המ' ברר בקשת בעלי בתי־הבד לרישום הקרטל שלהם בענף השמנים והכוספות, סיים שמיעת העדויות, אולם טרם נתן החלטתו בנדון. לבעלי בתי־הבד ביטחון רב שהקרטל יאושר והם אינם מגלים נכונות להגיע לידי הסכם לקביעת מסגרת שתחייב אותם לשכלל הכלים שלהם ולהתאים את ייצור הכוספה לצרכים המשתנים בהזנת בעלי החיים. העדר רצון טוב וגישה להתחשב בצרכנים, גרם מחסור חמור בכוספה בחודש ספטמבר. יש להצטער על שבית הרושת "שמן" מהווה גורם לא מבוטל בכל איסדר זה מחמת חוסר יציבות בטיב הכוספה, המיוצרת על ידו.

תחליפי חלב

בשנה האחרונה הופיעו בשוק תחליפי־חלב שונים ויצרניהם מבטיחים הוזלה ויעילות בהגמעת בני־הבקר לעומת אבקת חלב. נוכח היתרונות הנוכחים, תבעו היצרנים של תחליפי חלב להעביר לידיהם את אבקת החלב המוקצבת למשקים כדי שיוכלו לייצר את התחליפים. לאחר שורה של בירורים הגיעה מזכירות האירי גונים לידי החלטה שהשימוש בתחליפים רצוי כשהם באים להחליף חלב מלא. אי לכך לא הסכימו האירגוני גנים להעביר ההקצבות של אבקת חלב לידי ייצרני התחליפים. ספטמבר 1964